Abstrakt (česky)

Onomatopoia jsou v české jazykovědné literatuře nejčastěji dávána do souvislosti s dětskou literaturou, případně řečí orientovanou na dítě. Tato práce nahlíží na zvukomalebná citoslovce z hlediska jejich funkce v obou výše naznačených oblastech a přidává i další možné pohledy na tyto jazykové prostředky. Práce teoreticky shrnuje poznatky o zvukomalebných citoslovcích v základních českých lingvistických příručkách a článcích, jež se problematikou zabývají. Pro porovnání představuje i ve světě častěji uplatňovanou lingvistickou disciplínu zvukového symbolismu a některé jeho konkrétní aspekty, např. jeho typologii a vybrané gramatické jevy pozorované v českých zvukomalebných citoslovcích. Následně uvádí základní kontext vývoje dětské řeči a přináší možná vysvětlení pro existenci zvukově symbolických prostředků v řeči orientované na dítě. Představen je i široký význam konkrétních českých jazykových výrazů dítěte z případové studie. Mapovány jsou korespondence konkrétních onomatopoických výrazů získaných jednak z případové studie česky hovořícího dítěte v jednoslovném období, a za druhé ze vzorku dětské literatury zúženého na období od 1 do 3 let věku dítěte. Naznačeny jsou posuny významů, některé gramatické jevy a kontextové projevy, připojeny jsou i poznámky ke grafickému záznamu.